

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Περιγραφή Χρηματοδοτούμενων Ερευνητικών Έργων
1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.
για την ενίσχυση Μεταδιδασκτόρων Ερευνητών/Τριών

Τίτλος Ερευνητικού Έργου

«Είδη στο χείλος της εξαφάνισης»

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Κωνσταντίνος Κουγιουμουτζής

Εκλαϊκευμένος τίτλος: Τα πλέον απειλούμενα είδη της Ελλάδας

Επιστημονική Περιοχή: Γεωπονικές Επιστήμες & Τρόφιμα

Φορέας Προέλευσης και Χώρα: Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ελλάδα

Φορέας Υποδοχής: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ελλάδα

Συνεργαζόμενος Φορέας: -

Ποσό Χρηματοδότησης: 200.000 ευρώ

Διάρκεια Χρηματοδότησης: 30 μήνες

Φορέας Χρηματοδότησης: ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Ο πλανήτης αντιμετωπίζει μια πρωτοφανή κρίση βιοποικιλότητας, καθώς ο παρατηρούμενος ρυθμός εξαφάνισης είναι 1000 υψηλότερος από τον ρυθμό εξαφάνισης υποβάθρου. Προκειμένου να ανασχεθεί αυτό το φαινόμενο, η Σύμβαση για την Βιολογική Ποικιλότητα έχει θέσει ως στόχο την αποτροπή της εξαφάνισης μέχρι το 2020 των γνωστών απειλούμενων ειδών και να έχει βελτιωθεί η κατάσταση διατήρησής τους. Εντούτοις οι ρυθμοί εξαφάνισης υπό το παρόν καθεστώς διαχείρισης θα συνεχίσουν να αυξάνονται υπό οποιοδήποτε μελλοντικό κλιματικό σενάριο.

Η Ελλάδα αποτελεί ένα από τα θερμότερα σημεία βιοποικιλότητας παγκοσμίως και φιλοξενεί 74 Κρισίμως Κινδυνεύοντα (ΚΚ) σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο taxa. Πενήντα εξ αυτών αξιολογήθηκαν πριν το 2012 και χαρακτηρίστηκαν ως τέτοια, βάσει μόνο γεωγραφικών κριτηρίων και χωρίς να ληφθούν υπ' όψιν πληθυσμιακά δεδομένα, που είναι το θεμελιώδες κριτήριο για την κατηγοριοποίηση του καθεστώτος κινδύνου σύμφωνα με την IUCN. Οι κλιμακούμενες απειλές για την βιοποικιλότητα, σε συνδυασμό με την υποχρηματοδότηση, μας οδηγούν να εφαρμόσουμε μια διαδικασία διαλογής όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων διαχειριστικού χαρακτήρα, που επικεντρώνεται στην ιεράρχηση των ειδών βάσει της δυνατότητας ανάκαμψης των ειδών, το κόστος επίτευξης του επιθυμητού στόχου και τα οφέλη της βιοποικιλότητας.

Ένα αποτελεσματικό εργαλείο για αυτόν τον σκοπό, είναι η Ανάλυση Βιωσιμότητας Πληθυσμού, σε συνδυασμό με τα Μοντέλα Διανομής Ειδών (ΜΔΕ). Καθώς μέχρι στιγμής δεν υπάρχει στην διεθνή βιβλιογραφία καμία μελέτη η οποία να προσεγγίζει με ολιστικό τρόπο την αξιολόγηση των απειλούμενων ειδών, είναι επιτακτική ανάγκη να συμπεριληφθούν γενετικά δεδομένα και δεδομένα για τα ΜΔΕ, στην εκτίμηση του κινδύνου εξαφάνισης των κινδυνευόντων ειδών, προκειμένου να βελτιωθεί η αξιολόγηση τους.

Η παρούσα ερευνητική πρόταση έρχεται να καλύψει αυτό το κενό, μέσω της συγκέντρωσης και της αξιολόγησης επιστημονικών δεδομένων σχετικά με την γεωγραφική κατανομή, την δυναμική των πληθυσμών και την γενετική ποικιλομορφία των ΚΚ taxa της Ελλάδας και να παρέχει ένα αξιόπιστο πληροφοριακό υπόβαθρο για τον σχεδιασμό αποτελεσματικότερων μέτρων διατήρησης. Η παρούσα ερευνητική πρόταση θα αποτελέσει ουσιαστικά την πρώτη ολοκληρωμένη – σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο – μελέτη και αξιολόγηση των ΚΚ taxa μιας χώρας, της Ελλάδας.

Ο Αντίκτυπος στην Κοινωνία

Η παρούσα πρόταση είναι μεθοδολογικά καινοτόμος, καθώς εφαρμόζει μια πολυεπίπεδη προσέγγιση για την αξιολόγηση του καθεστώτος κινδύνου των υπό μελέτη ειδών και δύναται να αποτελέσει μια πιλοτική μελέτη για την αντίστοιχη αξιολόγηση οποιουδήποτε είδους. Θα παράσχει στις διεθνείς και εθνικές αρχές οικολογικά και γενετικά δεδομένα, καθώς και τα αποτελέσματα μιας ολιστικής προσέγγισης, επιτρέποντας κατ' αυτόν τον τρόπο τον σχεδιασμό, την προτεραιοποίηση και την ακριβέστερη στόχευση των δράσεων διατήρησης για κάθε είδος ξεχωριστά.

Τα αποτελέσματα της παρούσας ερευνητικής πρότασης έχουν σημαντική προστιθέμενη αξία, καθώς λαμβάνουν υπ' όψιν τις παγκόσμιες, ευρωπαϊκές και εθνικές προτεραιότητες όσον αφορά τη βιοποικιλότητα και τη βιωσιμότητα. Τέλος, μέσω της διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων, στοχεύουμε να αυξήσουμε την ευαισθητοποίηση τόσο του ευρύτερου όσο και του πιο εξειδικευμένου κοινού για τις απειλές που αντιμετωπίζουν όλα τα υπό μελέτη είδη. Η ευαισθητοποίηση του κοινού αποτελεί μείζον ζήτημα σε κάθε πρωτοβουλία διατήρησης και αποτελεί το απόλυτο κριτήριο για την αποτελεσματικότητα κάθε δράσης διατήρησης.

Η χρηματοδότηση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σημαίνει...

Αποτελεί τη σημαντικότερη και μεγαλύτερη ευκαιρία επαγγελματικής και ακαδημαϊκής εξέλιξης, καθώς για πρώτη φορά έχω την δυνατότητα να αναπτύξω την δική μου ερευνητική ομάδα και να απαντήσω τα δικά μου ερευνητικά ερωτήματα, σε ένα ελεύθερο από αγκυλώσεις ακαδημαϊκό περιβάλλον.

*Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος
Κουζουμουτσήs Κωνσταντίνος*

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Λ. Συγγρού 185 & Σάρδεων 2,
Τ.Κ.17121, Νέα Σμύρνη, Αθήνα
210 64 12 410, 420
communication@elidek.gr
www.elidek.gr